

caiet documentar **1**

Energia.
Concepte și instrumente operaționale

Coordonarea seriei „Caiete documentare”:

Marius Stoian

Bogdan Gavrilă

Consiliere științifică și de specialitate:

Acad. Daniel Dăianu

Ana Maria Mihăescu

Sergiu Manea

Razvan Nicolescu

Victor-Vlad Grigorescu

Editor:

Adriana Băițan

caiet documentar 1

Marius Stoian   Clara Volintiru
(coordonatori)

Energia.

Concepte și instrumente operaționale

Editura Club România
București, 2018

Coperta: Andrei Alecsandru Marcu

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

STOIAN, MARIUS

Energia : concepte și instrumente operaționale / Marius Stoian, Clara Volintiru. -
București : Club România, 2018

ISBN 978-606-94561-0-1

I. Volintiru, Clara

620.9

CUPRINS

MERSUL EUROPEAN AL ROMÂNIEI: PENTRU O ROMÂNIE ROBUSTĂ ÎNTR-O UNIUNE ROBUSTĂ / <i>Acad. Daniel Dăianu</i>	9
TRANZIȚIE ȘI ANTIFRAGILITATE – NOUA PARADIGMĂ PENTRU SISTEMUL ENERGETIC NAȚIONAL / <i>Marius Stoian, Clara Volintiru</i>	13
1. Instrumente și concepte din a IV-a Revoluție industrială. Pentru o tranziție flexibilă în energie.	13
2. România – actor semnificativ în procesul european de integrare aprofundată. Uniunea Energetică, pilon central al integrării.	15
3. Dileme, controverse, provocări și oportunități	17
4. De la concepte și instrumente operaționale la politici publice. Și de la policymaking la decizia politică	20
AL TREILEA RAPORT ASUPRA STĂRII UNIUNII ENERGETICE	23
TENDINȚE EMERGENTE ÎN SECTORUL ENERGETIC ÎN TRANZIȚIE: CREAREA UNEI PLATFORME DE DEZVOLTARE PENTRU VIITOR / <i>Patricia Florescu</i>	69
Creșterea energiei regenerabile necesită noi mecanisme de dezvoltare a sistemului energetic	69
Dezvoltare descentralizată pe baza surselor de generare distribuită	70
Integrarea serviciilor de generare cu sistemele tehnologice informaționale	71
Introducerea de mecanisme de piață flexibile	72
PARTEA 1. CONCEPTE	75
PACHETUL PENTRU ENERGIE CURATĂ.....	77
Perspectiva europeană / <i>Elena Popescu</i>	77
Perspectiva națională a României ca Stat Membru UE / <i>Elena Popescu</i>	80
Directiva privind regulile comune privind piața internă de energie electrică	80
Regulamentul privind piața internă de electricitate	81
Regulamentul privind pregătirea în vederea evitării riscurilor în domeniul energiei electrice	82
Directiva privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile	83
Directiva privind eficiență energetică	84
Energia regenerabilă și Noua Revoluție Energetică / <i>Andrei Ilaș</i>	86
Evoluția capacităților de energie regenerabilă	86
Costurile energiei regenerabile	88
Implicații și opțiuni pentru România	90

EFICIENȚA ENERGETICĂ – INSTRUMENT STRATEGIC PENTRU CREȘTERE ECONOMICĂ / <i>Cosmin Drăgoi</i>	91
Principalii actori în promovarea proiectelor de eficiență energetică	92
Tipuri de investiții necesare	93
Modele de finanțare	93
Fonduri europene gestionate la nivel național	94
Fonduri europene gestionate de Comisia Europeană	102
Finanțări în model ESCO	103
Parteneriat Public Privat	105
Concluzii	107
ORAȘE AUTONOME ȘI INOVAȚIE ENERGETICĂ.....	108
Dezvoltarea strategică prin co-localizarea și co-optimizarea resurselor energetice / <i>Patricia Florescu</i>	108
Soluții pentru eficiența energetică și dezvoltarea industrială.....	110
Soluții pentru eficiență energetică și dezvoltarea agriculturii pe plan local.....	111
Soluții pentru protecția mediului și dezvoltarea durabilă	112
Energia orașelor românești: Provocări și oportunități de etapă <i>Sebastian Burduja și Marcel Ionescu-Heroiu</i>	115
Prototip de Oraș Autonom: 15 propuneri pentru ca Alba Iulia să ajungă primul oraș din România care își produce întreaga energie / <i>Mihai Toader-Pasti și Claudiu Butacu</i>	120
Surse de energie în România și Alba Iulia.....	121
De ce energie regenerabilă pentru orașe?	122
Trei direcții de creștere a autonomiei energetice pentru Alba Iulia	123
Concluzii.....	125
SĂRĂCIA ENERGETICĂ ȘI CONSUMATORUL VULNERABIL / <i>Corina Murafa, Anca Sinea și George Jiglău</i>	127
Sărăcia energetică – Definiții, abordări și instrumente europene	127
Definirea vulnerabilității în legislațiile naționale	133
Măsuri de intervenție la nivelul statelor membre.....	133
Măsuri financiare	135
Măsuri non-financiare de protecție a consumatorilor	137
Măsuri privind sporirea eficienței energetice.....	137
Măsuri de informare	140
Sărăcia energetică ca demers de instituționalizare la nivel european	142
O analiză critică a cadrului legislativ din România cu privire la sărăcia energetică ...	145
Ce spune legea primară (123/2012) despre consumatorul vulnerabil și sărăcia energetică?	145
Ce spune legislația secundară, emisă de ANRE, despre consumatorii vulnerabili?	146
Clienții vulnerabili de gaze naturale	147
Cum sunt protejați consumatorii vulnerabili prin instrumente de natură financiară?	148
Cum funcționează sistemul ajutoarelor pentru încălzire?.....	149
Cum ar arăta sărăcia energetică în România măsurată cu indicatorii de cost?.....	153
DECARBONIZARE.....	157
Gaz natural și decarbonizare / <i>Lăcrămioara Diaconu-Pințea</i>	157
România ca jucător regional în piața de gaze naturale	159
Producția de țiței și gaze și regimul fiscal	160
Impunerea obligației de tranzacționare 100% a gazului intern pe platforma OPCOM	162

Este posibil un nou Boom al gazelor de șist în România? / <i>Clara Volintiru</i>	164
De ce nu am avut un boom al gazelor de șist în Europa?.....	166
Cadrul de dezvoltare al combustibililor alternativi și al infrastructurii lor în România / <i>Aura Carmen Slate, Răzvan Rădulescu</i>	169
Cadrul legal național și european.....	169
Cadrul național de politică pentru dezvoltarea pieței în ceea ce privește combustibilii alternativi în sectorul transporturilor și pentru instalarea infrastructurii relevante în România	171
Impact.....	172
Programul Nuclear Românesc / <i>Daniela Lulache</i>	174
PARTEA 2. INSTRUMENTE	179
INSTRUMENTE DE POLITICI PUBLICE ADECVATE SECTORULUI ENERGETIC ROMÂNESC	181
De ce avem nevoie de sofisticarea politicilor din sectorul energetic? <i>Victor-Vlad Grigorescu</i>	181
Cadru actual al sectorului energetic românesc / <i>Andreea Nica</i>	187
DIGITALIZAREA ÎN ENERGIE / <i>Marcel Foca și Yugo Neumorni</i>	193
Considerente despre digitalizarea în energie	193
Propuneri de instrumente structurale	194
Agenția Națională pentru Protecția Infrastructurilor Critice	196
Hub de inovare în energie	197
Propuneri de instrumente operaționale	198
INTERCONECTIVITATEA ENERGETICĂ	207
Securitatea Energetică Europeană / <i>Antonia Colibășanu</i>	207
România ca țară de tranzit pentru proiectele de infrastructură / <i>Ana Otilia Nuțu, Sorin Ioniță și Valentina Ivan</i>	211
Analiza rolului României în principalele proiecte de infrastructură.....	211
Puterea de negociere și reprezentare a intereselor României.....	215
FINANȚAREA ÎN ENERGIE	226
De ce avem nevoie pentru finanțarea sectorului energetic românesc? / <i>Ioana Gheorghide</i>	226
Vremea marilor investiții strategice / <i>Teodora Vasâlca-Cimpoi</i>	229
Noul „El-Dorado”: Marea Neagră	229
Planul Transgaz pentru dezvoltarea unui coridor energetic regional	230
Conducta pentru gazul caspic și GNL din SUA.....	230
O nouă rută Grecia-Bulgaria-România-Ucraina	232
BRUA 3	233
Legături cu vecinii.....	233
Noi depozite de gaze naturale	234
O nouă centrală pe gaze la Iernut	235
Finalizarea inelului de 400 kV	236
LISTAREA ACȚIUNILOR COMPANIILOR DE STAT DIN DOMENIUL ENERGETIC	237
Argumente de susținere a listării la bursă / <i>Ștefan Frangulea</i>	237
Puncte critice în privatizările din sectorul energetic românesc / <i>Daniel Farmache</i>	240
Buna administrare începe de la acționarul majoritar. Cine își asumă responsabilitatea pentru companiile de stat?	240

Consiliile de administrație ca bonusuri pentru funcționarii publici. INEDs numiți politic nu funcționează	242
Corporate finance profesionist. Cash-ul companiilor de stat și dividendele extraordinare. Maximizarea valorii companiei se atinge la îndatorare	243
Licitațiile pentru angajarea intermediarilor de oferte publice – un apel la debirocratizare	244
Colaborarea cu acționarii existenți	245
Un argument pentru rapiditate – România, piață emergentă.....	246
„Privatizare” nu e în antiteză cu interesele strategice naționale	247
În loc de încheiere	247
GUVERNANȚA CORPORATIVĂ.....	249
Evoluția guvernancei corporative în sectorul energetic / <i>Gabriel Dumitrașcu</i>	249
Șase ani de neguvernare corporativă: bilanț negativ / <i>George Butunoiu</i>	259
STOCAREA ENERGIEI / <i>Magdalena-Andreea Străchinescu-Olteanu</i>	263
Ce rol pentru stocajul de energie în cadrul politicilor europene ?	265
PRIVATIZAREA RESURSELOR SUBSOLULUI / <i>Marius Stoian</i>	269
PARTEA 3. CONCLUZII	275
POLITICA ENERGETICĂ – PRIORITATE A PREȘEDINȚIEI ROMÂNE A CONSILIULUI UE / <i>Bogdan Deleanu, Gabriel Trăistaru și Maria Suman</i>	277
Politica energetică – prerogativă națională?.....	278
Dezvoltarea durabilă	279
Obiective concrete	279
Perspectivele post 2020	280
Recomandări	280
BIOGRAFII	283